

Dobro jutro, ministre

Dragi čitatelji,

Mora se shvatiti i prihvatiti da sadržaje 12 – 15 nastavnih predmeta ne može svladati ni najgenijalnije dijete, a posebice ne na onako visokoj razini i onako detaljno kako je to zamišljeno u pojedinim programima i udžbenicima. Nažalost uvriježila se praksa da se u školi uči sve istim intenzitetom, da je sve jednako važno. Pritisak na djecu, posebno u kvalitetnim školama nepodnošljiv je pa to dovodi do opće kampanjštine u učenju. Drukčije, naravno, i ne može biti. Uči se za trenutak provjere, znanje je reproduktivno, dakle neaktivno, a i sasvim privremeno. Ono nestaje pod valom novih zahtjeva pa zaboravljivost postaje imperativ i samoobrana. Ovakvo ponašanje, a i još neke okolnosti zacijelo imaju teške negativne posljedice na znanje matematike. . .

I još malo:

. . . Nasrtaj na djecu s takvim količinama gradiva najrazličitijeg sadržaja nepodnošljiv je pa se valja zamisliti: nećemo li od ovakve škole, očekujući sveznalice, dobiti neznalice? Postoji li na svijetu čovjek koji vlada i dijelom znanja koji mi tražimo od sve naše djece? Nevjerojatna je ograničenost tvoraca svih tih programa, njihova slijepa okrenutost vlastitoj struci i sve to u ime opće obrazovanosti. . .

Slažete se, dragi moji? Ima li ovo kakve veze s tekstom iz jednih dnevnih novina od 13. 12. 2009. nad kojim se kočoperi naslov **Smanjit ćemo broj pred-**

meta u gimnazijama? Kaže to ministar Fuchs. Dobro jutro, ministre. Ova dva prethodna citata potječu iz mojih članaka objavljenih u "Školskim novinama" davne 1991. godine (prvi 29. siječnja, drugi 23. travnja). Ni govora, nisam se mislio sada hvalisati: *Aha! Jesam rek'o, jesam rek'o?!* Ma kakvi, ni govora. Htio sam tada samo reći da je odavna jasno kako je promašen povratak gimnazija u obliku kakav je postojao u "predšugarovsko doba" i da su davno trebale biti provedene brze i snažne reforme. U ono vrijeme, kao uostalom i danas, pod moje tekstove u "Školskim novinama" mogao se potpisati bilo koji profesor u bilo kojoj gimnaziji. Tijekom 20 godina mijenjali su se ministri, svaki je imao neku svoju viziju promjena u školstvu, ali nijedan nije napravio gotovo ništa.

Danas čitam u novinama kako ministar Fuchs okuplja ekipu koja će raditi korjenitu reformu gimnazije. Hajde da vidimo! Držim mu palčeve. Dajte ih primite i vi, dragi čitatelji. Jedva čekamo, zar ne!

* * *

Možda ne bih trebao, ali klonit ću se politiziranja. Samo ću navesti nekoliko činjenica za koje držim kako nisu nevažne. Dakle, prošli su predsjednički izbori. Presjednik Ivo bio mi je učenik u zagrebačkoj Prvoj gimnaziji. Tih godina, Prva je imala dva smjera, društveni i prirodni. Predsjednik je bio

u prirodoslovno-matematičkom razredu. Hoće li se osjetiti ta njegova sklonost i u njegovu političkom djelovanju? Godinama smo se Ivo Josipović i ja susretali na potezu HNK – Masarykova – Varšavska – Cvjetni trg – Trg bana Josipa Jelačića. Bio je to moj smjer na putu do i s posla, a njegov kvart u kojem je Pravni fakultet. Bilo da je sjedio u kavani, bilo da je s nekim u društvu prolazio ulicom, nije se dogodilo da ne priđe i ne pozdravi svojeg profesora. To ponašanje, tu njegovu građansku pristojnost, te geste upravo su mu predbacivali u vrijeme predsjedničke kampanje. Pa mamin sin, pa kao curica, pa prefin, pa pretih, pa bez temperamenta. Čudne li zemlje u kojoj se prigovara pristojnosti, u kojoj se vrline uzimaju za mane. Uostalom, temperament je, dragi čitatelji, nešto što valja kontrolirati i s čime se treba znati nositi. Može li osoba koja je između ostalog vrhunski glazbenik, uz to kompozitor, biti bez temperamenta? Zanimljivo, i predsjednikova supruga bila mi je učenica u tadašnjem CUP-u. Sjajna matematičarka pohađala je moje sate izborne nastave na kojoj smo u prvoj godini obrađivali Osnove teorije brojeva, a u drugoj Polinome i algebarske jednadžbe. Danas je profesorica na Pravnom fakultetu. Znala mi je reći kako joj je upravo taj

matematički talent pomogao u njezinoj pravničkoj karijeri i da je to bio onaj jezičac koji joj je davao prednost u odnosu na druge kolege. I moje je uvijek bilo da je cjelovitost obrazovanja preduvjet ljudske širine i da netko tko je bio "društvenjak" te nije bio u stanju svladati ni minimum matematičkih znanja ne može biti vrhunski znanstvenik. Premda bi me mnogi zbog ovoga mogli žestoko napadati, to se ipak neće dogoditi jer takvi zasigurno i ne čitaju Miš. Usput, predsjednikova je kći odlična učenica u zagrebačkoj XV. gimnaziji, glasovitom MIOC-u.

Uzdajem se u matematiku i našega predsjednika Ivu, u njegov prvogimnazijski odgoj i obrazovanje.

Dragi čitatelji, ovo je još jedno pismo koje vam pišem nekih gotovo 9 000 km daleko od doma. Blagdane sam zaželio provesti s najbližima, a eto paradoksa: najbliži, a toliko daleko.

Srdačno vaš

Pravin Dakić

IN MEMORIAM

Svetozar Kurepa (1929. – 2010.)

U Zagrebu je u utorak 2. veljače 2010. preminuo prof. dr. sc. Svetozar Kurepa, profesor emeritus Zagrebačkog sveučilišta. Prof. Kurepa bio je svjetski afirmiran matematičar, a u Hrvatskoj je dao i znatne doprinose poboljšanju nastave matematike u osnovnim i srednjim školama te na sveučilištima. Čitav svoj radni vijek proveo je na Matematičkom odjelu PMF-a gdje je ostavio dubok i neizbrisiv trag. Kao njegov direktor i dekan najzaslužniji je za izgradnju zgrade Matematičkog odjela na Horvatovcu. Bio je i dekan PMF-a. Dobitnik je Nagrade Grada Zagreba, nagrade Ruđer Bošković, a primio je i Državnu nagradu za znanost za životno djelo (2005. g.).

Znanstveni rad dr. Kurepe većinom je u području funkcionalne analize, posebice teorije operatora, teorije funkcionalnih jednadžbi i teorije mjere. U jednom duljem razdoblju bio je vrlo aktivan i na poboljšanju nastave matematike te je bio voditelj veće skupine matematičara koja je radila na osuvremenjivanju i dotjerivanju školskih programa. Autor je velikoga broja srednjoškolskih i sveučilišnih udžbenika (v. Miš 51/2009.).

Profesor Kurepa pokopan je 8. veljače na zagrebačkom Mirogoju.